

Magyarországon intenzív gazdasági fejlődés indult meg az 1867-es kiegyezés után.

Ez idő tájt vált ipari óriássá a Ganz-gyár, ami hamarosan az erősáramú ipar nemzetközileg is ismert vállalata lett. A gyár három mérnöke, Bláthy, Déry és Zipernowsky által kidolgozott transzformátor utat nyitott az erősáramú technika világméretű fejlődése előtt. Hasonlóan nagy jelentőségű volt a Bláthy által kifejlesztett indukciós fogyasztásmérő is. Kandó Kálmán itt kezdte meg a század végén kísérleteit a háromfázisú villanymozdonnyal.

A gyors gazdasági változások igényelték, az új technikai megoldások lehetővé tették az addig nehézkes hírközlés intenzív fejlődését. Az országokat egyre sűrűbben hálózták be a távíróvezetékek. A Morse-távíró mellett megjelent a betűíró Hughes-gép. Az 1875-ben feltalált telefon általános használatbavételét felgyorsította a központi kapcsolás, azaz a telefonközpont ötlete, amelynek alkalmazását a távbeszélő hálózatban Puskás Tivadar vetette fel 1877-ben. Budapesten, 1881 májusában adták át az első telefonközpontot, mindössze 25 előfizetővel, de ez a szám gyorsan emelkedett. Az ország nagyobb városaiban egymás után alakultak a telefontársaságok.

Az addig magánkézben levő távbeszélő hálózatokat 1897-ben államosították. Ezzel az elhatározással az állam jelentős felelősséget és anyagi terheket vállalt. Rövid időn belül be kellett bizonyítania, hogy képes a hálózat gyors bővítésére és a szolgáltatások javítására. A lépés szellemi atyja a néhány évvel korábban elhunyt Baross Gábor, a „vasminiszter” volt. Baross felismerte a hírközlés jelentőségét, és elhatározta, hogy azt Magyarországon állami támogatással korszerű színvonalra fogja emelni. Ezt a célt szolgálta néhány évvel korábban a postai és a távíró szolgáltatások összevonása is.

Az 1870-es években alakultak meg az első magyar híradástechnikai berendezésekkel foglalkozó kisvállalatok, elsősorban távíró berendezések gyártására, de hamarosan megkezdtek a telefon-berendezések gyártását is. Ezek kis sorozatban, kézi munkával készültek, a kor igényeinek megfelelően. 1889-ben például a Kereskedelmi Minisztérium évi 5 központi kapcsoló készülék, 175 telefonkészülék, 350 Leclanché-elem és 500 kg szigetelt rézhuzal szállítására keresett vállalkozót.

A nagy áttörés a századforduló környékén történt. A gyorsan növekedő igények, a CB központok megjelenése már komoly piacot jelentettek a nagyobb cégek számára is. A svéd Telefonaktiebolaget L. M. Ericsson ekkor jutott arra az elhatározásra, hogy Budapesten vállalatot létesít. Ezért 1911 novemberében a Magyar Általános Hitelbankkal közösen megalakították az Ericsson Magyar Villamossági Rt.-t. A vállalat termékei, illetve azok megbízhatósága és újszerűsége (pl. telefonkagyló használata az addig szokásos különálló mikrofon és hallgató helyett) világszerte ismertek voltak. Más külföldi cégek között ekkor jelent meg Magyarországon az akkor kábelgyártással foglalkozó Siemens is. Megkezdődött a hazai híradástechnikai ipar nemzetközi szintre fejlődése. (folytatjuk)

Zotter Ferenc Ericsson Technika Kft